

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. А. Богомольця, 10, м. Київ, 01601, тел. 256-12-82, gsu@police.gov.ua

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Київ

«20» травня 2024 року

Старший слідчий в особливо важливих справах Головного слідчого управління Національної поліції України підполковник поліції Корзун Андрій Сергійович, розглянувши матеріали досудового розслідування, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 12022211100000108 від 22.08.2022 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1, 2 ст. 438 КК України, у зв'язку з наявністю достатніх доказів для повідомлення про підозру особі у вчиненні кримінальних правопорушень, керуючись ч. 4 ст. 22, п. 6 ч. 1 ст. 40, ст.ст. 111, 112, ст.ст. 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Кліменка Віктора Вікторовича

(Клименко Віктора Вікторовича), 06.08.1977 року народження, уродженця м. Новоросійськ Краснодарського краю російської федерації, громадянина Російської Федерації, військовослужбовця збройних сил Російської Федерації, адреса місця реєстрації та проживання: РФ, Краснодарський край, м. Новоросійськ, Анапське шосе, б. 66 Б (територія в/ч 42091)

про те, що він підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненим групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України та у жорстокому поводженні з цивільним населенням, поєднаному з умисним вбивством, вчиненим групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Кліменко В.В.:

З 19 лютого 2014 року представниками Російської Федерації (далі – РФ) розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі – ЗС РФ), приховане твердженням керівників РФ про переміщення військових підрозділів в рамках звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС

РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечивши військову окупацію території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. 18 березня 2014 року РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території.

Одночасно із цим, протягом березня та на початку квітня 2014 року, під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та ЗС РФ представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, взяли під контроль будівлі, в яких знаходилися органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07 квітня 2014 року в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі за текстом – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року в м. Луганську – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі за текстом – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року. Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року. Окрім території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Надалі, 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за

клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 р. ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, з 19 лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Відповідно до статті 2 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року (далі – Конвенція), ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 03 липня 1954 року, ця Конвенція застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни.

Конвенція застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Хоча одна з держав, які перебувають у конфлікті, може не бути учасницею цієї Конвенції, держави, які є її учасницями, залишаються зобов'язаними нею у своїх взаємовідносинах. Крім того, вони зобов'язані Конвенцією стосовно зазначененої держави, якщо остання приймає та застосовує її положення.

Відповідно до положень частини 1 статті 4 Конвенції особами, які перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняється, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до положень частини 1 статті 27 Конвенції особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

Відповідно до положень статті 32 Конвенції високі Договірні Сторони спеціально дають згоду на те, що їм забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або привести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення, а й на

будь-яке інше брутальне поводження з боку як цивільних, так і військових владі.

Відповідно до положень статті 1 Додаткового протоколу від 08.06.1977 до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (далі – Протокол І), ратифікований Указом Президії Верховної Ради Української РСР 18 серпня 1989 року, та який набув чинності для України 25 липня 1990 року, цей Протокол, що доповнює Женевські конвенції від 12 серпня 1949 року, про захист жертв війни, застосовується при ситуаціях, зазначених у статті 2, спільній для цих Конвенцій.

Враховуючи, що Російська Федерація є правонаступницею СРСР щодо участі у міжнародних договорах, положення Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року, ратифікованої Указом Президіуму ВР СРСР від 17.04.1954 року, відповідно до статті 1 вказаної Конвенції, є обов'язковими для виконання та дотримання з боку РФ.

Частиною 1 статті 11 Протоколу І визначено, що фізичному і психічному стану здоров'я і недоторканності осіб, що перебувають під владою супротивної сторони, або інтернованих, затриманих чи яким-небудь іншим чином позбавлених свободи в результаті ситуації, зазначеної у статті 1, не повинно завдаватися шкоди шляхом якоїс невичіправданої дії або бездіяльності.

Відповідно до вимог частини 2 статті 75 Протоколу І заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

- а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:
  - а.1) вбивство
  - а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні;
  - а.3) тілесні покарання;
- б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження;
- е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Так, у період з кінця лютого до 19 листопада 2022 року на території Баштанського району Миколаївської області відбувалося оборона та збройне протистояння військових підрозділів України проти збройних формувань РФ.

З боку ЗС РФ у вказаному збройному протистоянні приймав участь 108 десантно-штурмовий полк 7 десантно-штурмової дивізії ЗС РФ, в складі якої проходив службу військовослужбовець ЗС РФ Кліменко Віктор Вікторович.

19 березня 2022 року військовослужбовці ЗС РФ, у тому числі 108 десантно-штурмовий полк 7 десантно-штурмової дивізії ЗС РФ, зайняли село Новопетрівка Баштанського району Миколаївської області, з якого 20 березня 2022 року відступили внаслідок наступальних дій Збройних Сил України. При цьому вказані військовослужбовці ЗС РФ, відступаючи, покинули на території с. Новопетрівка Баштанського району Миколаївської області військову техніку та зброю.

Цього ж дня близько опівночі військовослужбовці ЗС РФ знову зайняли вищезазначене село, яке у подальшому окупували.

21.03.2022 у проміжок часу між 05.30 та 06.00 представники ЗС РФ, у тому числі військовослужбовці 108 десантно-штурмового полку 7 десантно-штурмової дивізії ЗС РФ, прибули до будинку за адресою: вул. Вишнева, 16, с. Новопетрівка Баштанського району Миколаївської області, в якою проживала староста вказаного села Касапа Валентина Василівна, та з погрозою застосування сили, у тому числі знищення будинків місцевих жителів, наказали принести всю зібрану мешканцями села зброю, яка була залишена військовослужбовцями ЗС РФ напередодні.

З метою уникнення можливої небезпеки для мешканців села Новопетрівка, Касапа Володимир Миколайович, який проживав разом з Касапою Валентиною Василівною та був свідком вимог з боку військовослужбовців ЗС РФ, вирішив самостійно зібрати всю знайдену зброю та віднести в обумовлене військовослужбовцями ЗС РФ місце, а саме на в'їзд до села зі сторони автодороги сполученням Миколаїв – Снігурівка.

21.03.2022 близько 09.00 Касапа В.М., виконуючи вимоги військовослужбовців ЗС РФ, приніс зібрану у мешканців села Новопетрівка зброю до в'їзду з села зі сторони автодороги сполученням Миколаїв – Снігурівка.

У цей час у військовослужбовців ЗС РФ та Кліменка В.В. та Манджиєва А.А. виник умисел на жорстоке, образливе та принижуюче ставлення до громадян України з числа цивільного населення.

Кліменко В.В., діючи умисно та спільно з Манджиєвим А.А., достовірно розуміючи, що він є учасником збройного конфлікту, а саме, що він діє в умовах агресії РФ проти України, використовуючи обставини та умови збройного конфлікту, шляхом використання погроз вбивством та демонстрацією автоматичної зброї, які потерпілій сприймав як реальну загрозу своєму життю, заборонив Касапі Володимиру Миколайовичу залишати місце розташування окупаційних військ.

Після цього, будучи незгодним з думкою Касапи В.М., який був цивільною особою, що не приймала участі у збройному конфлікті, щодо дій військовослужбовців РФ, у якого була відсутня будь-яка зброя, знаряддя чи засоби для спротиву, з метою реалізації свого злочинного умислу направленого на жорстоке, образливе та принижуюче ставлення до громадян України з числа цивільного населення, діючи в порушення ст. ст. 2, 27, 29, 32 Конвенції, ч. 1 ст. 11, ч. 2 ст. 75 Протоколу І Манджиєв А.А. здійснив незаконне позбавлення волі Касапи В.М., а саме шляхом фізичного примусу, погрожуючи застосуванням зброї, одягнув на руки потерпілого пластикові хомути, які обмежили можливість останнього рухати руками, та проти волі потерпілого незаконно утримували у вказаному місці в період з 09 год до 16 год. (точний час початку та закінчення моменту утримання не встановлено).

В цей проміжок часу Манджиєв А.А., погрожуючи невстановленим досудовим розслідуванням автомatom, змусив Касапу В.М.стати на коліна.

У подальшому Кліменко В.В., знаходячись на території в'їзду до села Новопетрівка Баштанського району Миколаївської області зі сторони

зрошувального каналу, діючи разом з Манджиєвим А.А. умисно, всупереч вищезазначених норм міжнародного гуманітарного права, наніс невстановлену слідством кількість ударів кулаками обох рук та ногами по обличчю, тілу та один удар прикладом автомата по тілу Касапи В.М., тим самим спричинивши останньому тілесні ушкодження та фізичний біль.

Безпосередньо після цього, Манджиєв А.А., за співучасті з Кліменком В.В., який взяв плоскогубці та напильник у військовослужбовця РФ, який перебував на танку в місці здійснення останніми своїх злочинних дій, наніс тілесні ушкодження Касапі В.М. у вигляді стискання нігтівих фаланг кистей рук плоскогубцями, чим спричинив потерпілому сильний фізичний біль.

Продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, Кліменко В.В., діючи в співучасті з Манджиєвим А.А. та всупереч вищезазначених норм міжнародного гуманітарного права, вставляв до рота Касапи В.М. напильник та здійснював ковзаючі рухи даним предметом по зубах потерпілого, у той час як Манджиєв А.А. утримував голову Касапи В.М. в вертикальному положенні, не даючи останньому підвистися з колін, та стискав своїми руками щелепи потерпілого, унаслідок чого потерпілому спричинено значних фізичних страждань.

Продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, направленого на жорстоке, образливе та принижуюче поводження з цивільним населенням, Кліменко В.В., знаходячись у невстановленому досудовим розслідуванням місці, спільно з військовослужбовцем збройних сил російської федерації Манджиєвим А.А. продовжив здійснювати незаконне позбавлення волі Касапи В.М., та 21 березня 2022 року у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 16 год., шляхом фізичного примусу, погрожуючи застосуванням зброї, одягнули пов'язку на очі потерпілому Касапі В.М. та повезли його на корпусі бойової броньованої машини у напрямку м. Миколаїв, після чого утримували у невстановленому слідством місці біля гідротехнічної споруди-зрошувального каналу невстановлений період часу.

Того ж дня, а саме 21 березня 2022 року, в період часу з 09.00 год. до 16.00 год., (точного часу слідством не встановлено), Кліменко В.В., діючи в співучасті з Манджиєвим А.А., реалізуючи свій злочинний умисел, направлений на вбивство цивільної особи Касапи Володимира Миколайовича, з мотивів його непідтримки дій військовослужбовців ЗС РФ, насильно привезли потерпілого Касапа В.М. проти його волі на корпусі бойової броньованої машини в невстановлене місце поблизу гідротехнічної споруди – зрошувального каналу з координатами $47^{\circ}05'711''\text{Пн}$ та $32^{\circ}55'3968''\text{Сх}$ (більш точного місця слідством не встановлено). Знаходячись в цьому місці Манджиєв А.А. надав вказівку невстановленим військовослужбовцям армії російської федерації зняти Касапа В.М. з транспортного засобу.

В подальшому, перебуваючи поблизу зрошувального каналу, Кліменко В.В., діючи спільно з Манджиєвим А.А. та реалізуючи свій злочинний умисел, направлений на умисне противправне позбавлення життя іншої людини з числа цивільного населення, в невстановлений слідством час, але не раніше 16.00 години 21.03.2022 року вчинив умисне вбивство потерпілого Касапи В.М.

шляхом здійснення пострілу в голову з невстановленої слідством зброї калібру 9 мм.

Таким чином, Кліменко Віктор Вікторович підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, поєднаному з умисним вбивством, вчиненому групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 1 ст.28, ч. 2 ст. 438 КК України.

Крім цього, 21 березня 2022 року військовослужбовці ЗС РФ розпочали заходи з пошуку залишеної ними зброї та встановлення осіб, причетних до її викрадення. З цією метою того ж дня близько 09.00 Усенко Д.В. був затриманий невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ по вул. Вишневій в с. Новопетрівка Баштанського району Миколаївської області та на автомобілі перевезений до місця розташування окупаційних військ на в'їзді в село Новопетрівка поблизу мосту через зрошувальний канал та дороги, що прямує в напрямку автодороги сполученням Миколаїв-Снігурівка.

В подальшому, 21 березня 2022 року близько 09 год. 00 хв, Кліменко В.В. діючи умисно та спільно з Манджиєвим А.А., достовірно розуміючи, що він є учасником збройного конфлікту, а саме, що він діє в умовах агресії РФ проти України, використовуючи обставини та умови збройного конфлікту, перебуваючи в місці розташування військовослужбовців ЗС РФ, що розміщувався на в'їзді в с. Новопетрівка Баштанського району Миколаївської області шляхом використання погроз вбивством та демонстрацією автоматичної зброї, які потерпілий сприймав як реальну загрозу своєму життю, заборонив Усенку Д.В. залишати місце розташування окупаційних військ.

Після цього, будучи незгодним з думкою Усенка Д.В., який є цивільною особою, що не приймала участі у збройному конфлікті, щодо дій військовослужбовців РФ та у якого була відсутня будь-яка зброя, знаряддя чи засоби для спротиву, з метою реалізації свого злочинного умислу направленого на жорстоке, образливе та принижуюче ставлення до громадян України з числа цивільного населення, діючи в порушення ст. ст. 2, 27, 29, 32 Конвенції, ч. 1 ст. 11, ч. 2 ст. 75 Протоколу І Манджиєв А.А. здійснив незаконне позбавлення волі Усенка Д.В., а саме шляхом фізичного примусу, погрожуючи застосуванням зброї, одягнув на руки потерпілого пластикові хомути, які обмежили можливість останнього рухати руками та проти волі потерпілого незаконно утримували у вказаному місці в період з 09 год до 16 год. (точний час початку та закінчення моменту утримання не встановлено) 21.03.2022 року.

В цей проміжок часу Манджиєв А.А., погрожуючи невстановленим досудовим розслідуванням автомatom, змусив Усенка Д.В. стати на коліна.

У подальшому, Кліменко В.В., знаходячись на території в'їзду до села Новопетрівка Баштанського району Миколаївської області зі сторони зрошувального каналу, діючи спільно з Манджиєвим А.А. умисно наніс невстановлену слідством кількість ударів кулаками обох рук та ногами по обличчю та тілу Усенка Д.В., тим самим спричинивши останньому тілесні ушкодження та фізичний біль.

Продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, направленого на

жорстоке, образливе та принижуюче поводження з цивільним населенням, Кліменко В.В., знаходячись у невстановленому досудовим розслідуванням місці, спільно з військовослужбовцем збройних сил російської федерації Манджиєвим А.А. та іншими невстановленими військовослужбовцями, продовжив здійснювати незаконне позбавлення волі Усенка Д.В., та 21 березня 2022 року у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 16 год., шляхом фізичного примусу, погрожуючи застосуванням зброї, одягнули пов'язку на очі потерпілому Усенку Д.В. та повезли його на корпусі бойової броньованої машини у напрямку м. Миколаїв, після чого передали іншим військовослужбовцям окупаційних військ у невстановленому місці поблизу гідротехнічної споруди – зрошувального каналу з координатами 47°05'711''Пн та 32°55'3968''Сх (більш точного місця слідством не встановлено) для подальшого перевезення до місця несвободи, створених окупаційними військами, тим самим незаконно позбавили його волі та спричинили фізичні та моральні страждання.

Таким чином, Кліменко Віктор Вікторович обґрутовано підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненим групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

Повідомлення склав:

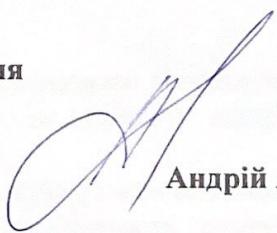
**Старший слідчий в особливо важливих справах
Головного слідчого управління
Національної поліції України
підполковник поліції**

Андрій КОРЗУН

«ПОГОДЖУЮ»

**прокурор у кримінальному провадженні –
начальник третього відділу
управління процесуального керівництва
та підтримання публічного обвинувачення
Департаменту протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту
Офісу Генерального прокурора**

Андрій АТАМАНЧУК

Одночасно підозрюваному роз'яснено, що відповідно до ст. 42 Кримінального процесуального кодексу України він як підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені Кримінальним процесуальним Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних

дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених Кримінальним процесуальним Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виносиється (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Крім того, підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Підозрюваний, який є іноземцем та ув'язнений, має право на зустріч з представником дипломатичної або консульської установи своєї держави, якуйому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний / _____ / _____

«___» _____ 2024 року

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошено та роз'яснено.

Підозрюваний / _____ / _____

«___» _____ 2024 року

Захисник _____.

Повідомлення та пам'ятку вручив, права підозрюваного оголосив та роз'яснив:

**Старший слідчий в особливо важливих справах
Головного слідчого управління
Національної поліції України
підполковник поліції**

Андрій КОРЗУН